

**SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
IM. ORŁA BIAŁEGO
W CIECHANOWIE**

Ciechanów, 01.09.2019r.

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.
2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU.
3. CELE PROGRAMU.
4. PLAN REALIZACJI PROGRAMU.
5. FORMY REALIZACJI.
6. METODY PRACY.
7. EFEKTY.

8. DZIAŁANIA W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ORŁA BIAŁEGO W CIECHANOWIE

8.1 DZIAŁANIA PREORIENTACJI ZAWODOWEJ W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

8.2 TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH I – VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

8.3 TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016r. poz. 1943).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) – art. 47 ust.1 pkt. 3lit.c i pkt. 4, art.109 ust.1 pkt.7, art.98 ust.1 pkt. 16, art.109 ust.1 pkt.7 ust.6 ust.7, art.292 ust.1 i 2.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.60).
- Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dn.16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego na podstawie art.47 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018r. poz. 996,1000,1290 i 1669).

2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

- **Doradztwo zawodowe**, należy przez to rozumieć świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielanie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.
- **Orientacjazawodowa**, należy przez to rozumieć wszystkie działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, której ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru szkoły i zawodu.
- **Informacja zawodowa**, należy przez to rozumieć zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.
- **Poradnictwo zawodowe**, należy przez to rozumieć system długofalowych i wieloetapowych działań wychowawczych towarzyszących jednostce w trakcie rozwoju zawodowego. Obejmuje ono całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom i dorosłym pomocy w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Szkole Podstawowej nr 3 im. Orła Białego w Ciechanowie. Program realizowany jest w oddziałach przedszkolnych oraz wśród uczniów klas I – VI i VII i VIII.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu

kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz wejścia na rynek pracy.

Działania zawarte w Szkolnym Programie Doradztwa Zawodowego realizowane są w ramach lekcji doradztwa zawodowego, lekcji przedmiotowych i lekcji wychowawczych. Działania z doradztwa zawodowego realizowane są również w formie warsztatów prowadzonych przez specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Ciechanowie oraz doradców zawodowych z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej w Ciechanowie i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

W ramach zajęć z zakresu orientacji zawodowej uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły,
- młodzież zapoznaje się z zawodami istniejącymi na rynku pracy – uczeń poznaje jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania,
- omawiane są przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu,
- organizowane są wyjścia na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych,
- organizowane są spotkania uczniów klas VIII z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych (oferty szkół, kierunki kształcenia, zasady naboru, foldery, pokazy multimedialne),
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w organizowaniu działań zawodoznawczych (warsztaty prowadzone przez pracowników poradni),
- współpraca z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej (warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych),
- współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Ciechanowie (warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych),
- kierowanie niezdecydowanych uczniów co do wyboru przyszłego zawodu lub szkoły na badania preferencji zawodowych do poradni,
- ankiety – test skłonności zawodowych, test zainteresowań,
- zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych (zapoznanie z elektronicznym naborem, podanie uczniom stron internetowych z informacjami o szkołach i zasadach rekrutacji).

Program obejmuje następujące obszary działań:

- zajęcia grupowe z uczniami,
- współpraca z rodzicami,
- współpraca z nauczycielami,

- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację zawodową.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w 3 blokach tematycznych:

Zadaniem **modułu I** jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi na pytania:

- Jakie są moje mocne i słabe strony?
- Co lubię w sobie najbardziej?
- Co mnie pasjonuje?
- Mój system wartości, moje zainteresowania i zdolności.

W **module II** uczniowie odpowiadają sobie na pytania:

- W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- Co według mnie znaczy „dobra praca”?

W **module III** uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi na pytania:

- Jaką wybrać szkołę ponadpodstawową?
- Czym kierować się przy wyborze szkoły i kierunku kształcenia?
- Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?

3.CELE PROGRAMU

a) Cele główne:

- przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych,
- określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,

- gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych i grup zawodowych,
- współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem zawodowym.

b) Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznanie siebie, diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych,
- dostarczenie uczniom informacji o szkołach ponadpodstawowych, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy,
- podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swego stanu fizycznego i zdrowotnego,
- kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy,
- kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem,
- określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości,
- uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy,
- wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

Rodzice:

- dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach,
- zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia.

Nauczyciele:

- uświadomienie nauczycielom konieczności włączania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu doradztwa zawodowego,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu możliwości kształcenia i wyboru zawodu w ramach lekcji przedmiotowych i spotkań z rodzicami.

4. PLAN REALIZACJI PROGRAMU

Tematyka zajęć realizowana jest w trzech blokach tematycznych:

I Rozwój samopoznania: realizm w ocenie własnych zdolności i możliwości, system wartości funkcjonujący w poszczególnych sferach życia, zainteresowania i kierunki aktywności, ocena stanu zdrowotnego.

II Poznanie zawodów: charakterystyka poszczególnych zawodów, przygotowanie do roli pracownika, zawody przyszłości, oczekiwania pracodawców.

III Planowanie kariery: zapoznanie z systemem oświaty, planowanie własnych działań, umiejętność podejmowania decyzji, gdzie i jak poszukiwać informacji o możliwości dalszej edukacji oraz o przyszłej pracy, znaczenie motywacji w życiu człowieka.

I. Rozwój samopoznania

Tematyka:

1. Moje uzdolnienia i predyspozycje.
2. Jakie predyspozycje są potrzebne w jakim zawodzie.
3. Określenie własnych zainteresowań.
4. Moje cechy osobowościowe.
5. Moje aspiracje, dążenia, ambicje.
6. Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu.
7. Mój temperament.
8. Kształcenie umiejętności pracy w zespole.
9. Asertywność – akceptacja siebie i akceptacja innych.
10. Źródła stresu, techniki relaksacyjne.

11. Problematyka motywacji.

12. Umiejętność prowadzenia negocjacji.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- potrafi określić swoje predyspozycje i uzdolnienia,
- potrafi określić swoje zainteresowania i ich znaczenie przy wyborze zawodu,
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla własnego rozwoju,
- poznaje swoją osobowość, ma świadomość znaczenia osobowości przy wyborze zawodu,
- umie określić własne aspiracje, ambicje i dążenia,
- zna znaczenie wymagań zdrowotnych do wykonywania określonego zawodu,
- rozumie, jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie,
- ma świadomość znaczenia umiejętności interpersonalnych,
- zna problematykę motywacji,
- zna źródła stresu, wie jak sobie z nim radzić.

II. Poznanie zawodów

Tematyka:

1. Rodzaje zawodów.
2. Charakterystyka , klasyfikacja poszczególnych zawodów: wymagania, poznanie środowiska pracy, zadania i czynności, szanse zatrudnienia, placówki zajmujące się kształceniem w poszczególnych zawodach.
3. Źródła informacji o dalszym kształceniu.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- zna podstawowe podziały zawodów,
- zna wymagania, środowisko pracy i czynności interesujących go zawodów,

- orientuje się w szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach,
- wie gdzie może się kształcić aby wykonywać dany zawód,
- potrafi skorzystać z wybranego przez siebie źródła informacji dotyczącego dalszego kształcenia.

III. Planowanie kariery

Tematyka:

1. Znajomość systemu edukacji w Polsce.
2. Poznanie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych.
3. Podejmowanie decyzji.
4. Określenie drogi prowadzącej do zawodu.
5. Autoprezentacja, czyli moc pierwszego wrażenia.
6. Dokumenty – CV, list motywacyjny.
7. Trendy na rynku pracy.

Przewidywane osiągnięcia ucznia:

- posiada orientację w zakresie kształcenia ponadpodstawowego,
- rozumie potrzebę i konieczność dalszego kształcenia,
- zna zasady rządzące podejmowaniem decyzji,
- wie jak pisać CV i list motywacyjny,
- wie jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- zna źródła informacji o ofertach pracy,
- ma świadomość sytuacji na rynku pracy.

5. FORMY REALIZACJI

- lekcje doradztwa zawodowego,
- lekcje wychowawcze,
- lekcje przedmiotowe,
- zajęcia edukacyjne z zakresu orientacji zawodowej z doradcami z instytucji pozaszkolnych,
- wyjścia edukacyjne,
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację zawodową,
- spotkania z rodzicami.

6. METODY PRACY

- warsztaty zawodoznawcze,
- lekcje zawodoznawcze,
- ankiety,
- konkursy,
- rozmowa doradcza,
- poradnictwo indywidualne i grupowe,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.

7. EFEKTY

- Uaktywnienie zawodowe uczniów.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Podejmowanie świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- Pomoc rodzicom w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.

8.DZIAŁANIA W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM.ORŁA BIAŁEGO W CIECHANOWIE

8.1 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania w oddziałach przedszkolnych.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

1. Poznanie siebie

Dziecko :określa, co lubi robić; podaje przykłady różnych zainteresowań, określa, co robi dobrze, podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Dziecko: odgrywa różne role zawodowe w zabawie, podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby, wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę,podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny, opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko: nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej), nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko: opowiada, kim chciałoby zostać, na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu, podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

8.2 .Realizacja tematyki zawodoznawczej w klasach I – VI odbywa się na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem oraz w ramach pomocy PPP i podczas wizyt zawodoznawczych.

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

L.p	Tematyka	Cele,zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1	<p>Poznanie siebie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania 2. Gala talentów – jesteśmy mistrzami! 3. Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania? 4. Brawo ja! – prezentacja własnych talentów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje własne zainteresowania i określa, w jaki sposób można je rozwijać, oraz podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi. • Podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach, • wskazuje osoby, które mogą pomóc w rozwijaniu zainteresowań; • wymienia zainteresowania swoje, rodziców i rówieśników; 	<p>Uczeń wskazuje atrybut swoich zainteresowań;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi; • opisuje czynności służące rozwojowi własnych zainteresowań; • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy • tworzy katalog zainteresowań; • przygotowuje ilustrację własnych zainteresowań. <p>i talentów, określa, co lubi robić;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację swojego talentu/zainteresowania; • przygotowuje autoprezentację według ustalonej instrukcji;
2	<p>Świat zawodów i rynek pracy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kto buduje dom? 2. Zawód moich rodziców 3. Miasteczko zawodów 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • odgrywa różne role zawodowe w zabawie; podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz • opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach • Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, • Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie, 	<p>Uczeń: • wymienia podstawowe etapy budowania domu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i opisuje czynności wykonywane w ramach zawodów budowlanych: architekt; robotnik budowlany, murarz-tynkarz, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa; • naśladuje czynności wykonywane przez osoby wykonujące dane zawody i odgaduje nazwę zawodu; • opowiada o pracy i o obowiązkach rodziców; • opisuje czynności charakterystyczne dla wybranych

			<p>zawodów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zawodów wykonywanych przez ludzi; • wymienia narzędzia, atrybuty pracy w omawianych zawodach;
3	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? 2. Zawody na celowniku. 3. Po co się uczyć? 4. Poszukuję, gdy nie wiem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opowiada, kim chciałoby się zostać i co chciałoby się robić; • opisuje, czym jest praca, i • omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach).. • Omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt bliskiego otoczenia.. • Uzasadnia potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności. • Wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia pojęć: praca, zawód; • demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wylosowanego zawodu; • korzysta z przekazywanych informacji; • określa, w jakich sytuacjach życiowych spotkać można ludzi, którzy wykonują rozmaite zawody; • wymienia co najmniej 5 zawodów osób, których zawodowe zaangażowanie może wpłynąć na realizację zaplanowanego wydarzenia; • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad • opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; • określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu; • koduje informacje za pomocą piktogramów; • uczestniczy w rozmowie na tematy inspirowane literaturą; • zna zasady porządkowania, klasyfikowania i grupowania rzeczy w najbliższym otoczeniu; • opisuje cel wprowadzania zasad; • przyporządkowuje osoby do miejsca pracy;

			<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje, układa w porządku alfabetycznym1; • ilustruje siebie w wybranym zawodzie.
4	<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jutro pojedziemy daleko! 2. Jestem samodzielny i podejmuję samodzielne decyzje. 3. Planuję,realizuję i osiągam sukcesy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Próbuje samodzielnie podejmować decyzję w sprawach związanych bezpośrednio z własną osobą. • Wskazuje podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji wyznaczonego celu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i klasyfikuje informacje; • weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; • prezentuje działania na forum klasy; • zachęca innych do własnych pomysłów; • identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodzina, klasa w szkole.

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

L.p	Tematyka	Cele,zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1	<p>Poznawanie własnych zasobów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja – to znaczy kto? 2. Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem 3. Dzień Kreatywnych Pasjonatów 4. Dzień Mistrza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje • podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia formułując wnioski na przyszłość • Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego • prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia na forum z zamiarem

			zaciekawienia odbiorców
2	Świat zawodów i rynek pracy <ol style="list-style-type: none"> 1. • Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych 2. Cykl: Zawodowy Idol – składający się z trzech części: <ul style="list-style-type: none"> • Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem? • Czy płotki biegają przez płotki? • • Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów 3. Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych 4. Wybieram ten zawód, bo... 5. I ty możesz zostać MacGyver'em 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka • podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe • posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
3	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie <ol style="list-style-type: none"> 1. Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? 2. Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się 3. Kolorowa podróż po świecie edukacji 4. Umiejętności – od przeszłości 	<p>– uczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć • samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy

	do przyszłości 5. Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe		
4	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych 1. • Kim chcę zostać w przyszłości? 2. Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!	Uczeń: • opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych • planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji	• próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą

8.3 Realizacja tematyki zawodoznawczej w klasach VII – VIII odbywa się na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na lekcjach wychowawczych, zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego oraz podczas wizyt zawodoznawczych.

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

KLASA VII– Jaki jestem - uczeń poznaje własne zasoby.

Lp.	Tematyka	Cele zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	Poznanie siebie warunkiem własnego rozwoju. 1.Określanie własnych zainteresowań. 2.Uświadomienie własnych uzdolnień. 3.Formułowanie swoich mocnych i słabych stron. 4.Określanie wpływu stanu zdrowia na	Uczeń poznaje swoje zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, mocne i słabe strony. Uczeń poznaje swój temperament. Uczeń analizuje własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery. Rozwijanie poczucia własnej wartości. Rozwijanie znaczenie	Uczeń potrafi określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne strony i planować sposoby ich rozwijania, słabe strony i planować sposoby radzenia sobie z nimi, wyjaśnić znaczenie pozytywnego myślenia i samoakceptacji w swoim życiu.

	wykonywanie zadań zawodowych.	pozytywnego myślenia i samoakceptacji.	Uczeń potrafi przeanalizować własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery.
2.	Czy jestem przedsiębiorczy? 1.Cechy osobowości. 2.Temperament i cechy charakteru. 3.Cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego. 4.Znaczenie cech osobowości w wyborze szkoły i zawodu. 5. Metody pracy nad poprawą wybranych cech charakteru.	Uczeń poznaje cechy poszczególnych typów temperamentu, własną osobowość, typ swojego temperamentu, wymagania odnośnie cech charakteru i temperamentu dla poszczególnych grup zawodowych, cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego. Uczeń porównuje posiadane cechy z cechami osobowości człowieka przedsiębiorczego. Uczeń poznaje metody pracy nad rozwojem cech osobowości.	Uczeń potrafi określić swoje cechy charakteru, typ swojego temperamentu, przydatność cech swojego charakteru i temperamentu w poszczególnych grupach zawodowych, cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego, nad którymi z jego cech charakteru musi popracować.
3.	Wybrane zagadnienia komunikacji interpersonalnej. 1.Efektywne porozumiewanie się. 2.Techniki komunikacji werbalnej i niewerbalnej. 3. Bariery utrudniające skuteczne komunikowanie się oraz ich pokonywanie. 4. Sposoby autoprezentacji.	Uczeń poznaje zasady efektywnego porozumiewania się, rodzaje czynników utrudniających porozumiewania się, techniki komunikacji werbalnej i niewerbalnej, zasady autoprezentacji.	Uczeń potrafi efektywnie komunikować się, rozpoznawać czynniki utrudniające komunikację i usuwać je, dokonać autoprezentacji, przedstawiać informacje o sobie w taki sposób, aby najlepiej się zaprezentować.
4.	Asertywność jako sposób na komunikowanie się. 1. Zachowania asertywne jako forma wyrażania swoich uczuć, przekonań i myśli. 2. Budowanie właściwych relacji między ludźmi.	Uczeń poznaje zasady zachowań asertywnych, wpływ zachowań asertywnych na budowanie właściwych relacji między ludźmi, obszary, w których potrafi zachowywać się asertywnie i w których nie potrafi zachowywać się asertywnie.	Uczeń potrafi określić obszary, w których potrafi zachowywać się asertywnie, w których nie potrafi zachowywać się asertywnie, dobrać sposób asertywnego zachowania do wybranych sytuacji, uzasadnić, że asertywne zachowanie ułatwia budowanie właściwych relacji

			międzyludźmi.
--	--	--	---------------

Podsumowanie:

1. Analiza i ocena własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na trudnym rynku pracy.
2. Poznawanie swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności.
3. Poznanie swoich mocnych i słabych stron.
4. Poznanie własnych predyspozycji i zainteresowań zawodowych.
5. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.
6. Omówienie elementów autoprezentacji.
7. Ćwiczenie zachowań asertywnych.

KLASA VII i VIII – Świat zawodów i rynek pracy – uczeń poznaje zawody i trendy na współczesnym rynku pracy.

Lp.	Tematyka	Cele i zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	Rynek pracy. 1. Definicja rynku pracy. 2. Popyt i podaż na rynku pracy. 3. Podmioty występujące na rynku pracy. 4. Lokalny rynek pracy. 5. Instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.	Uczeń poznaje podstawowe definicje związane z rynkiem pracy, podstawowe grupy zawodowe, podmioty występujące na rynku pracy, sytuację gospodarczą w regionie, lokalny rynek pracy, instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.	Uczeń potrafi rozróżniać podmioty występujące na rynku pracy, zdefiniować pojęcie rynek pracy, rozpoznawać i analizować najważniejsze aspekty sytuacji gospodarczej w regionie, wymienić podstawowe grupy zawodowe, scharakteryzować lokalny rynek pracy, wskazać źródła informacji o potencjalnych pracodawcach, identyfikować lokalne i regionalne instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.

<p>2.</p>	<p>Klasyfikacja zawodów. Zawody z grupy człowiek – człowiek. 1. Różne rodzaje klasyfikacji zawodów. 2. Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – człowiek: -informacje ogólne o poszczególnych zawodach -warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, -wymagania psychofizyczne zawodu, - przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, -szanse zatrudnienia, - możliwości awansu i zarobki.</p>	<p>Uczeń poznaje różne klasyfikacje zawodów i specjalności, zawody z grupy człowiek – człowiek, warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu, szanse zatrudnienia w danym zawodzie.</p>	<p>Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne w danym zawodzie, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, przeanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.</p>
<p>3.</p>	<p>Zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków. 1. Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane /system znaków: -informacje ogólne o poszczególnych zawodach - warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, -wymagania psychofizyczne poszczególnych zawodów, -przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, - szanse zatrudnienia,</p>	<p>Uczeń poznaje zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków, warunki i środowisko pracy w danym zawodzi, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne do pracy w danym zawodzie, ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu, szanse zatrudnienia w danym zawodzie.</p>	<p>Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – technika oraz człowiek – dane/system znaków, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, zanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.</p>

	-możliwości awansu i zarobki.		
4.	<p>Zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna</p> <p>1.Cechy charakterystyczne zawodów z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -informacje ogólne o poszczególnych zawodach, -warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, - wymagania psychofizyczne poszczególnych zawodów, -przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku tych zawodów, -szanse zatrudnienia, -możliwości awansu i zarobki. 	<p>Uczeń poznaje zawody z obszaru kultury i nauki, warunki i środowisko pracy w tych zawodach, warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, zadania i czynności w danym zawodzie, wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, przeciwwskazania zdrowotne w danym zawodzie, ścieżki kształcenia w kierunku w danym zawodzie, szanse zatrudnienia w danym zawodzie.</p>	<p>Uczeń potrafi wymienić zawody z grupy człowiek – przyroda oraz człowiek – działalność artystyczna, scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, omówić przeciwwskazania zdrowotne w danym zawodzie, omówić ścieżki kształcenia w danym zawodzie, scharakteryzować szanse zatrudnienia w danym zawodzie, przeanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.</p>

Podsumowanie:

1. Poznanie przez uczniów:

- a) rynku pracy,
- b) instytucji wspomagających proces poszukiwania pracy,
- c) specyfiki wybranego zawodu.
- d) obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
- e) własnych predyspozycji zawodowych.

2. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.

3. Omówienie możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

KLASA VIII– Jak zrealizować plany na przyszłość - uczeń poznaje ścieżki kształcenia i podejmuje decyzje edukacyjno – zawodowe.

Lp.	Tematyka	Cele i zadania edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
1.	<p>Podejmowanie decyzji. 1.Proces podejmowania decyzji. 2.Bariery przy podejmowaniu decyzji. 3.Rola informacji w procesie podejmowania decyzji. 4.Instytucje wspierające w wyborze kierunku kształcenia i zwołu.</p>	<p>Uczeń poznaje proces podejmowania decyzji, formy podejmowania decyzji, bariery procesu podejmowania decyzji, różne źródła pozyskiwania informacji, instytucje świadczące pomoc przy wyborze ścieżki kształcenia lub wyborze zawodu.</p>	<p>Uczeń potrafi scharakteryzować proces podejmowania decyzji, omówić formy podejmowania decyzji, wymienić bariery racjonalności decyzji, wskazać wady i zalety decyzji indywidualnych i grupowych, podać przykłady decyzji racjonalnych i nieracjonalnych, wymienić i scharakteryzować cechy użytecznej informacji, omówić różne źródła pozyskiwania informacji.</p>
2.	<p>Trendy na rynku pracy. 1.Rynek pracy w przyszłości i jego zawody. 2.Formy aktywności na rynku pracy. 3. Zawody przyszłości.</p>	<p>Uczeń poznaje specyfikę lokalnego rynku pracy i analizuje zmiany na nim zachodzące, formy aktywności zawodowej na rynku pracy, podstawowe zasady samozatrudnienia, zawody które będą rozwijały się w przyszłości.</p>	<p>Uczeń potrafi omówić sytuację na lokalnym rynku pracy, omówić formy aktywności zawodowej na rynku pracy, przedstawić podstawowe zasady samozatrudnienia, scharakteryzować zawody które będą rozwijały się w przyszłości.</p>
3.	<p>Decyzje zawodowe. 1.Wybór zawodu a rynek pracy. 2.Wybór zawodu a środowisko społeczne. 3.Wybór zawodu a rozwój techniki. 4.Planowanie ścieżki kariery szkolnej i zawodowej.</p>	<p>Uczeń poznaje czynniki warunkujące trafną decyzję zawodową i edukacyjną, istotę procesu wyboru zawodu i planowania swojej przyszłości, potrzebę realnego oceniania swoich możliwości, celów i wartości, sposób planowania własnej ścieżki kariery szkolnej i zawodowej.</p>	<p>Uczeń potrafi stworzyć listę czynników od których zależy wybór zawodu, aktywnie uczestniczyć w procesie wybierania zawodu i planowania dalszego kształcenia, podjąć próbę oceny swoich preferencji w aspekcie wyboru szkoły i zawodu.</p>
4.	<p>System szkolnictwa ponadpodstawowego. 1.Liceum ogólnokształcące. 2.Technikum. 3.Szkoły branżowe I i II stopnia. 4.Zasady rekrutacji.</p>	<p>Uczeń poznaje poszczególne typy szkół w systemie szkolnictwa ponadpodstawowego, przebieg kształcenia i czas trwania nauki w poszczególnych rodzajach szkół, zasady rekrutacji na nowy rok szkolny.</p>	<p>Uczeń potrafi wymienić typy szkół ponadpodstawowych, scharakteryzować szkoły (podać profile, czas nauki), omówić zasady rekrutacji na nowy rok szkolny, możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych.</p>

5.	Dokumenty potrzebne przy rekrutacji. 1.Podanie w elektronicznym systemie naboru.	Uczeń poznaje sposoby sporządzania dokumentów określonych przez procedury rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.	Uczeń potrafi przygotować niezbędną dokumentację określoną w procesie rekrutacji.
----	--	--	---

Podsumowanie:

1. Poznanie przez uczniów:

- a) procesu podejmowania decyzji,
- b) instytucji wspierających w wyborze kierunku kształcenia i zwołu,
- c) obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
- d) własnych predyspozycji zawodowych,
- e) danych dotyczących aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- f) rynku pracy w przyszłości i zawodów na nim dominujących,
- g) specyfiki wybranej przez siebie szkoły,
- h) specyfiki wybranego przez siebie zawodu.

2. Sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.

3. Omówieniu możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

Osoby odpowiedzialne za realizację Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego:

1. Dyrektor szkoły.
2. Doradcy zawodowi.
3. Pedagog szkolny.
4. Wychowawcy klas.

5. Nauczyciele przedmiotu.